

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi¹

Yunus Sinan BİRİCİK¹, Burak KARABABA², Mehmet Haluk SİVRİKAYA¹

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1201754>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Atatürk Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Erzurum/Türkiye

Öz

Bu çalışmanın amacı spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin bireysel yenilik ve yaşam boyu öğrenme eğilimi düzeylerini incelemek ve aralarındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin doğu bölgesinde bulunan bir kamu üniversitenin spor bilimleri fakültesinde öğrenim görmekte olan 336 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak; "Bireysel Yenilikçilik Düzeyi Ölçeği" ve "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler (standart sapma, aritmetik ortalama), parametrik testlerden t-testi ve ANOVA ve LSD testinden yararlanılmıştır. İki ölçek arasındaki ilişkiyi belirlemede ise Spearman's rho korelasyon analizi yapılmıştır. Bireysel yenilikçilik ölçeğinin risk alma alt boyutunda erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla daha yüksek ortalamalara sahip oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde ($r=.72$; $p<.01$) manidar bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

² Erzurum Teknik
Üniversitesi,
Spor Bilimleri Fakültesi,
Erzurum/Türkiye

Anahtar kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Bireysel Yenilikçilik, Spor bilimleri

Sorumlu Yazar:
Yunus Sinan BİRİCİK
sinan.biricik@atauni.edu.tr

Examination of Individual Innovation Levels and Lifelong Learning Tendencies of Students of the Faculty of Sports Sciences

Abstract

The aim of this study is to examine the individual innovation and lifelong learning tendency levels of students studying in sports science faculties and to determine the relationship between them. The study group of the study consisted of 336 students studying at the Faculty of Sports Sciences of a public university in the eastern region of Turkey in the 2021-2022 academic year. As a means of data collection; "Individual Innovation Level Scale" and "Lifelong Learning Tendencies Scale" were used. In the analysis of the data, descriptive statistics (standard deviation, arithmetic mean), t-test from parametric tests and ANOVA and LSD test were used. In order to determine the relationship between the two scales, Spearman's rho correlation analysis was performed. In the risk-taking sub-dimension of the individual innovation scale, it was found that male participants had higher averages than female participants. It was determined that there was a significant relationship between the individual innovation levels of the students and their lifelong learning tendencies in a positive way ($r=.72$; $p<.01$).

Keywords: Lifelong learning, Individual innovation, Sport sciences

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
09.11.2022

Kabul Tarihi:
14.12.2022

Online Yayın Tarihi:
19.12.2022

¹ Bu çalışma 7-9 Ekim 2022 tarihlerinde Aydın ilinde gerçekleşen 6. Akademik Spor Araştırmaları Kongresinde (ASAD) sözel sunum olarak sunulmuştur.

Giriş

Bilim, teknoloji ve sosyal yaşamda gün geçtikçe değişen koşullar nedeniyle insanların yenilikçiliğe ve yaşam boyu öğrenme eğilim yeterliliklerine sahip olmaları gerekir. Çünkü insanlar bilim, teknoloji ve sosyal yaşam koşullarına uyum sağlayabilmeleri için sürekli yenilik halinde ve meydana gelen gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak zorundadırlar. Bu da bireysel yenilikçiliği ve yaşam boyu öğrenmeyi gerekli kılmaktadır. Bireysel yenilikçilik değişimlere karşı isteklilik, bu değişimlere karşı ayak uydurabilme derecesi, “yaşam boyu öğrenme” eğilimi ise bireyin yaşamı süresince devamlı bir şekilde öğrenme halinde olmaları gerekir. Değişen ve gelişen dünyada devamlı bir biçimde rekabet oluşturmak için kurum içerisinde yenilikçilik iklimi başlaması zorunludur (Christiansen, 2000).

Bilgin kavramında ki görülen hızlı değişim ve gelişmeler, tarım toplumundan sanayi ve bilgi toplumuna geçiş süreci yanında birtakım yenilikleri de ortaya koymuştur (Demir ve Keleş, 2015). Yenilikçilik, bir olay hakkında bireylerin, toplumların ve kurumların faydasına olacak biçimde ortaya konulmuş yeni fikir, süreç ve ürünler olarak ifade edilmektedir (Hediye ve Doğru, 2018). Yenilikçilik, yeniliklerin yayılması ve meydana gelen yeniliğin benimsenme önceliğinin ortaya konulmasıdır (Kılıçer, 2011). Bundan hareketle denilebilir ki, yenilikler toplum içerisinde farklı şekillerde yayılır ve bu da bireysel farklılıklara oranla belirgin bir biçimde görülmektedir (Rogers, 2003). “Yaşam Boyu öğrenme” kavramı 1919 yılında İngiltere’nin Eğitim Yasası’nda ilk olarak yerini almıştır. 1972 yılında UNESCO’nun "Eğitimin gelişimi ile ilgili Uluslararası Komisyon Raporunda” yer almıştır (Şahin vd., 2020). “Yaşam boyu öğrenme” kavramı bireylerin sosyal ve mesleki alanlarda gelişimlerini amaç edinen ve yaşamları boyunca bilinçli bir biçimde öğrenmeye devam etmektir (Koç, 2005). Aspin ve Chapman’a (2000) göre “yaşam boyu öğrenme”; bireylerin yaşamları boyunca edindikleri bilgi, beceri ve anlayışlara gelişim sağlayan ve gerçek hayatta uygulayabilmelerine olanak tanıyan bir kavramdır. Dinevski ve Dinevski (2004), “yaşam boyu öğrenme” kavramını yaş, zaman ve yer gibi kısıtlamalar olmadan örgün, mesleki ve yaygın eğitim gibi yaşam süresince meydana gelen eğitim-öğretim süreci şeklinde ifade etmektedir.

Bireysel Yenilikçilik

Yenilik olgusu, ürün ve hizmetlerin karşılayabileceği insanların ihtiyaçları nedeniyle ortaya çıkmaktadır (Rogers, 2003). Araştırma çalışmalarında yıllar boyunca çeşitli yenilikçilik tanımları ortaya çıkmıştır (West ve Farr, 1990). “Yenilikçilik”, yeni bir şeye kişisel aşinalık veya bir alana özgü yeniliğe kişisel tepki şeklinde tanımlanmaktadır (Van Braak, 2001). Rogers (2005) yenilikçiliği, “bireyin diğer bireylerden göreceli olarak daha önce yeniliğe ayak uydurabilme derecesi” olarak ifade

edilir. Handa ve Gupta'ya (2009) göre “yenilikçilik”; değişime karşı tepkileri şeklinde bireysel fark değişkenidir. Yenilikçilik, birisi tarafından yeni bir şekilde algılanan herhangi bir nesne, uygulama veya fikir olarak tanımlanmaktadır (Rogers, 2002). Yeniliğin gerçekleşmesi için tipik olarak gerekli görülen iki faaliyet vardır: fikir oluşturma, yeni fikirlerin geliştirilmesi ve bunların dile getirilmesiyle ilgilidir. Uygulama ise fikirlerin iş bağlamında fiili pratik girişini kapsar (Axtell vd., 2000).

Yeniliğin merkezinde yer alan bireylerin yenilik düzeyleri ve benimseme koşulları bireysel yenilik olarak tanımlanmaktadır (Rogers, 2003). Bireysel yenilikçilik davranışı, “fırsatların araştırılması ve yeni fikirlerin üretilmesi (yaratıcılıkla ilgili davranış) olarak tanımlanır, ancak aynı zamanda kişisel veya iş performansını artırmak için değişimi uygulamaya, yeni bilgileri uygulamaya veya süreçleri iyileştirmeye yönelik davranışları (uygulamaya yönelik davranış) içerebilir (De Jong ve Hartog, 2008). “Bireysel yenilikçilik”, bir yeniliği geliştirmek veya benimsemek olarak tanımlanabilmektedir (Yuan ve Woodman, 2010). “Bireysel yenilikçilik”, değişime karşı istekli olma (Van Braak, 2001), değişime veya yeni olaylara denemeye isteklilik şeklinde tanımlanmıştır (Hurt, Joseph ve Cook, 1977). Başka bir ifadeye göre, bireysel yenilikçilik, mevcut teknolojiyi kullanarak problem çözme için yeni yaklaşımlar arama ve bulma arzudur (Hirschman, 1980). Agarwal ve Parasad (1998) ise bireysel yenilikçiliği, “bireyin yenilikçiliğe karşı adapte olma isteği” olarak tanımlamıştır. “Bireysel yenilikçilik” bireysel olarak toplumdaki bireylerden daha fazla seviyede risk alma eğilimi olarak ifade edilmektedir (Lu vd., 2005). “Bireysel yenilikçilik” sorunların belirlenmesi, fikir ya da çözümler üretilmesi, üretilen fikirlerin geliştirilmesi veya benimsenmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Scott ve Bruce, 1994). Flynn ve Goldsmith (1993) ise farklı bir bakış açısıyla “bireysel yenilikçiliği”; bir yeniliği bireylerin çevresinde var olan diğer kişiler ile karşılaştırma yaptığında daha önce kabullenilmesi gerekliliği olarak ifade edilmiştir. Bireysel yenilikçilik, herhangi bir ürünün, hizmetin veya sürecin birey tarafından yeni olarak algılanması ve tanımlanması olarak ifade edilebilir (Işık ve Türkmendağ, 2016). Parlar ve Cansoy (2017)'a göre “bireysel yenilikçilik”, bir yenilikte değişim meydana gelmesi, gelişim sağlanması, benimsenmesi ve uygulanması için bireyler tarafından gösterilen isteklilik şeklinde tanımlanmıştır. “Bireysel yenilikçilik” riske girme, kabullenme ve açık olma gibi durumlardır (Korucu ve Olpak, 2015).

Yaşam Boyu Öğrenme

Öğrenme “davranışta ya da davranış repertuarında deneyime bağlı olarak meydana gelen, görece uzun süreli davranış değişikliği” olarak tanımlanmaktadır (Terry, 2018). Ormrod (2013) ise öğrenmeyi bir yaşantı sonucunda meydana gelen zihinsel simge veya bağlantılarımızdaki uzun süre meydana gelen değişiklik olarak ifade etmektedir. “Öğrenme”; birey-çevre anlaşmasının sonucudur (Kolb ve Kolb, 2005). Yaşam boyu öğrenme, öğrenmenin yaşam döngüsünün tüm aşamalarında

gerçekleşmesi gerektiği anlamına gelir ve yaşam boyu olmalıdır; okuldan işyerine, eve ve topluluğa kadar tüm yaşam alanlarında bulunur (Green, A., 2002). Antikainen (2001) “yaşam boyu öğrenmeyi” tüm hayat boyunca devam eden bir öğrenme durumu olarak, Lengrand (1979) yaşamın bütünüyle özdeşleşmiş (Aspın ve Chapman, 2000), Holmes (2002) bir yaklaşım ve disiplin şeklinde ifade edilmektedir. Yaşam boyu öğrenme ister okulda ister günlük hayatta örgün öğrenme olsun, yaşamın tüm aşamalarındaki öğrenmeyi içerir (Maruyama, 2009). Bu yüzden, yaşam boyu devam eden ve hem bireysel olarak hem de ilgili topluluğun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir biçimde bilinçli ve sürekli öğrenme sürecidir (Abukari, 2004). Jarvis’e (2004) göre “yaşam boyu öğrenme” bireysel ve kurumsal öğrenmenin bir bileşenidir. Candy’nin (1991) tanımına göre; “yaşam boyu öğrenme”, örgün eğitimin sonlanmasından sonra kendi kendilerine öğrenmelerini devam ettirmeleri için insanlara gereken beceri donanımını sağlamaktır şeklinde ifade etmiştir. Chitiba (2012), resmi ve gayri resmi öğrenme fırsatları yoluyla istihdam ve kişisel tatmin için ihtiyaç duyulan bilgi ve becerilerin sürekli gelişimi ve iyileştirilmesi olarak tanımlar. Hojat vd., (2003) öğrenmeye yönelik sürekli motivasyon ve kişisel öğrenme ihtiyaçlarını kendi kendine tanımlama yeteneği ile başlatılan bilgi arama becerileri ile birleştirilmiş bir dizi kendi kendine yönlendirilen faaliyetler olarak tanımlamıştır.

Bireyleri yaşamları boyunca gereksinim duyabilecekleri bilgi, değer, beceri ve anlayışı kazanmaları ve bunları tüm roller, koşullar ve çevrede güvenle, yaratıcılık ve keyifle uygulamaları için motive eden, güçlendiren ve destekleyen bir durumdur (Longworth ve Davies, 1996). Ayrıca özel veya profesyonel amaçlar için sürekli, gönüllü ve kendi kendini motive eden bir bilgi edinimidir (Cliath vd., 2000). Bilgiye kolay ve büyük erişim, hızlı değişimler, teknik gelişmeler, artan evrensel iletişim ve etkileşimler, endüstrideki değişimler ve ayrıca beceri gereksinimleri, 21. yüzyılda yaşam boyu öğrenme gerekliliğini artırmaktadır (Gaymer, 2006). Clark (2005), yaşam boyunca elde edilen bilgi, beceri ve tutumların değişen yaşam koşullarında tekrardan uyarlanması olarak tanımlamaktadır. Dave (1976) “yaşam boyu öğrenme” kavramını bireylerin ve toplumların yaşam sürelerinde kişisel, sosyal ve mesleki olarak gelişmelerini sağlamak ve yaşamlarındaki standartlarını artırabilecek bir süreç olarak ifade etmiştir. Hayat boyu öğrenmenin amacı, kişisel, sivil, sosyal veya istihdamla ilgili bir bakış açısıyla bilgi, beceri ve yetkinliği geliştirmektir (Yamat vd., 2007). Bu çalışmada; “spor bilimleri fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme” eğilimi düzeylerini saptayarak aralarındaki ilişkiyi belirleme amaçlanmıştır. Bu çalışma alan yazındaki bu eksikliğin giderilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin;

1. “Bireysel yenilikçilik” ve “yaşam boyu öğrenme eğilimleri” “cinsiyete” göre farklılık göstermekte midir?

2. “Bireysel yenilikçilik” ve “yaşam boyu öğrenme” eğilimleri “aktif spor yapma durumuna” göre farklılık göstermekte midir?
3. “Bireysel yenilikçilik” ve “yaşam boyu öğrenme” eğilimleri “lisansüstü eğitim alma düşüncesine” göre farklılık göstermekte midir?
4. “Bireysel yenilikçilik” ve “yaşam boyu öğrenme eğilimleri” “sınıf düzeyine” göre farklılık göstermekte midir?
5. “Bireysel yenilikçilik” ve “yaşam boyu öğrenme” eğilimleri “bölüm değişkenine” göre farklılık göstermekte midir?

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel bir çalışma olup betimsel ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin var olup olmadığını, eğer var ise derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeli olarak tanımlanır (Büyüköztürk, 2017). Bu bağlamda mevcut durum olduğu gibi betimlenerek değişkenler açısından ilişkinin varlığı sınanmıştır.

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Çalışmamızı 2021-2022 eğitim-öğretim yılında bir kamu üniversitesinin Spor Bilimleri Fakültesi’nde öğrenim gören ve basit rastgele (seçkisiz) örneklem seçimi yöntemi ile seçilen 232 erkek, 104 kadın olmak üzere toplamda 336 öğrenci oluşturmaktadır. Çepni’ye (2010) göre, basit rastgele örneklem seçiminde belirlenmiş grupta bulunan bireylerin her birinin seçilme ihtimali eşittir. Bu doğrultuda örneklem grubu belirlenen listeden rastgele olarak seçilir. Araştırmanın yapıldığı 2021-2022 eğitim-öğretim yılında öğrencilere ölçekler uygulanmıştır. Elde edilen verilerden 11 katılımcının doldurmuş olduğu anket, çeşitli nedenlerle değerlendirilmeye alınmamıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet, sınıf, bölüm, aktif spor yapma ve lisansüstü eğitim alma düşüncelerine göre dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerini belirlemek için Hurt vd. (1977) tarafından geliştirilen ve Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından Türk kültürüne uyarlaması yapılan “Bireysel Yenilikçilik Ölçeği” (BYÖ) kullanılmıştır. Ölçek toplam 20 madde ve dört alt boyuttan (değişime direnç, fikir önderliği, deneyime açıklık, risk alma) oluşmaktadır. 5’li likert tipinde olan ölçek maddelerinin 8’i negatif (4, 6, 7, 10, 13, 15, 17. ve 20. maddeler), 12’si ise pozitif

maddelerden (1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18. ve 19. maddeler) oluşmaktadır. Ölçek soruları vasıtasıyla bireylerin yenilikçilik düzey puanları; pozitif maddelerden elde edilen toplam puanın negatif maddelerden elde edilen toplam puandan çıkarılması ve elde edilen puana 42 eklenmesiyle hesaplanmaktadır. Elde edilebilecek en düşük puan 14, en yüksek puan ise 94 olup diğer taraftan ölçek vasıtasıyla elde edilen puana göre genel olarak bireylerin yenilikçilik düzeyleri hakkında değerlendirmede bulunabilmektedir. Bu bağlamda bir bireyin 68 üstü puan alması onu yenilikçi olarak değerlendirirken, 64 altı puan alması yenilikçilikte düşük düzeyde olarak tanımlamaktadır. Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından ölçeğin geneline ilişkin iç tutarlık katsayısı $\alpha=0.82$ olarak hesaplanmış, çalışmamızda ise elde edilen iç tutarlılık katsayısı $\alpha=0.78$ 'dir.

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği

Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ölçmek amacıyla Gür-Erdoğan ve Arsal tarafından 2016 yılında geliştirilmiştir. Ölçek 17 maddede oluşmakta olup 2 alt boyuta (öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık) sahiptir. 5'li likert tipinde olan ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Araştırmacılar tarafından ölçeğin geneline ilişkin iç tutarlık katsayısı $\alpha=0.86$ olarak hesaplanmış, çalışmamızda ise elde edilen iç tutarlılık katsayısı $\alpha=0.82$ 'dir.

Verilerin Analizi

Çalışmada demografik özellikler ile ölçekler ve alt boyutlara ait ortalama ve standart sapmalara ilişkin bilgiler için betimsel istatistiklerden yararlanılmıştır. Çalışmamız kapsamında elde edilen verilerin normal olarak dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmıştır. İlgili test sonucunda her iki ölçek için verilerinin normal dağıldığı tespit edilmiş olup parametrik testler (t test, ANOVA, LDS testi) uygulanmıştır. İki ölçeğin birbirleriyle ilişkisini saptamak amacıyla ise korelasyon analizinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın Etiği

Araştırmaya başlamadan önce ilgili kamu üniversitesinin Spor Bilimleri Fakültesi Etik Kurulu'ndan araştırmanın yapılabilmesi için 22/02/2022 tarih ve E-70400699-000-2200059520 sayılı Etik Kurulu onayı alınmıştır. Mevcut araştırma süresince "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" çerçevesinde hareket edilmiştir.

Bulgular

Tablo 1

Demografik Özelliklere İlişkin Bilgiler

Cinsiyet	N	%
Kadın	104	31,0
Erkek	232	69,0
Bölüm	N	%
Beden Eğitimi Öğretmenliği	112	33,3
Spor Yöneticiliği	72	21,4
Antrenörlük Eğitimi	82	24,4
Rekreasyon	70	20,8
Sınıf	N	%
1.sınıf	42	12,5
2.sınıf	176	52,4
3.sınıf	94	28,0
4.sınıf	24	7,1
Aktif Spor Yapma Durumu	N	%
Evet	184	54,8
Hayır	152	45,2
Lisansüstü Eğitim Düşüncesi	N	%
Evet	186	55,4
Hayır	150	44,6
Toplam	336	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere katılımcıların cinsiyet değişkenine göre dağılımlarında; %31,0’unun kadın; %69,0’unun erkek oldukları; katılımcıların bölüm değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında %33,3’ü Beden Eğitimi ve Öğretmenliği; %21,4’ü Spor Yöneticiliği; %24,4’ü Antrenörlük Eğitimi; %20,8’i ise Rekreasyon bölümü öğrencisidir. Katılımcıların sınıf değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında %12,5’i 1.sınıf; %52,4’ü 2.sınıf; %28’i 3.sınıf ve %7,1’i 4.sınıf oldukları görülmektedir. Katılımcıların aktif spor yapma durumu değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında %54,8’i evet; %45,2’i hayır cevabını verdikleri; katılımcıların lisansüstü eğitim alma düşünceniz var mı değişkenine göre dağılımlarına bakıldığında ise %55,4’ü evet; %44,6’sı ise hayır cevabını verdikleri görülmektedir.

Tablo 1

Ölçeklere İlişkin Normallik Dağılımı

Ölçek	N	Min.	Mak.	Mean	SD	Skewness	Curtosis
Bireysel Yenilikçilik Ölçeği	336	1.88	4.90	3.68	.576	-.580	.641
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği	336	2.05	5.00	4.06	.646	-.844	.635

Tablo 2’de görüldüğü üzere yapılan normallik dağılımı analizinde, Bireysel Yenilikçilik Ölçeği için değerler; Skewness $-.580$ ve Kurtosis $.641$ ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği için değerler; Skewness $-.844$ ve Kurtosis $.635$ olduğu tespit edilmiştir. Tabachnick ve Fidell (2015) tarafından açıklanan sınırlar içerisinde (-1.5 ile $+1.5$) yer alan veri setinin normal bir dağılıma sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 3

Katılımcıların Cinsiyetlerine İlişkin Bireysel Yenilikçilik ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	X	Ss.	t	P(sig.)
BY_ Değişime Direnç	Kadın	104	3.05	.717	-.455	.649
	Erkek	232	3.09	.758		
BY_ Fikir Önderliği	Kadın	104	3.92	.750	-.011	.991
	Erkek	232	3.92	.817		
BY_ Deneyime Açıklık	Kadın	104	4.08	.714	.119	.905
	Erkek	232	4.07	.761		
BY_ Risk Alma	Kadın	104	3.5	1.009	-1.991	.047*
	Erkek	232	3.70	.816		
YBÖ_ Öğrenmeye İsteklilik	Kadın	104	4.04	.697	.976	.330
	Erkek	232	3.97	.634		
YBÖ_ Gelişime Açıklık	Kadın	104	4.1	.710	.609	.543
	Erkek	232	4.11	.681		
BY-Toplam	Kadın	104	3.63	.556	-.872	.384
	Erkek	232	3.69	.585		
YBÖ_ Toplam	Kadın	104	4.10	.671	.819	.413
	Erkek	232	4.04	.635		

* $p < 0.05$

Tablo 3’de görüldüğü üzere çalışmaya katılanların cinsiyetlerine ilişkin bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin karşılaştırılmasında; bireysel yenilikçilik ölçeğinin risk alma ($p=0.47$) alt boyutunda anlamlı farklılık görünmektedir. Diğer alt boyutlar ile ölçekler genel toplam puanında anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Buna göre; bireysel yenilikçilik ölçeğinin risk alma alt boyutunda erkek katılımcıların ($\bar{x} = 3.70 \pm .816$), kadın katılımcılara ($\bar{x} = 3.50 \pm 1.009$) oranla; daha yüksek bireysel yenilikçilik düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 4

Katılımcıların Aktif Spor Yapma Durumu Değişkenine Göre Bireysel Yenilikçilik ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	ASYD	N	X	Ss.	t	P(sig.)
BY_ Değişime Direnç	Evet	184	3.04	.760	-.901	.368
	Hayır	152	3.11	.726		
BY_ Fikir Önderliği	Evet	184	3.95	.774	.663	.508
	Hayır	152	3.89	.823		
BY_ Deneyime Açıklık	Evet	184	4.09	.748	.552	.581
	Hayır	152	4.05	.744		
BY_ Risk Alma	Evet	184	3.60	.903	-.902	.367
	Hayır	152	3.69	.861		
YBÖ_ Öğrenmeye İsteklilik	Evet	184	4.06	.672	2.016	.045*
	Hayır	152	3.91	.625		
YBÖ_ Gelişime Açıklık	Evet	184	4.20	.690	2.370	.018*
	Hayır	152	4.02	.679		
BY-Toplam	Evet	184	3.67	.574	-.229	.819
	Hayır	152	3.68	.580		
YBÖ_ Toplam	Evet	184	4.13	.652	2.287	.023*
	Hayır	152	3.97	.630		

*p<0.05

Tablo 4’de görüldüğü üzere çalışmaya katılanların aktif spor yapma durumlarına göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin karşılaştırılmasında; yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin öğrenmeye isteklilik (p=0.45), gelişime açıklık (p=.018) ve toplam ölçek puanında (p=.023) anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Buna göre; öğrenmeye isteklilik alt boyutunda evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.06±.672) hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =3.91±.625) oranla, gelişime açıklık alt boyutunda evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.20±.690) hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =4.02±.679) oranla ve ölçek toplam puanında evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.13±.652), hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =3.97±.630) oranla daha yüksek düzeyde yaşam boyu öğrenme eğilimine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 5

Katılımcıların Lisansüstü Eğitim Alma Düşüncesine Yönelik Bireysel Yenilikçilik ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	LEAD	N	X	Ss.	t	P(sig.)
BY_ Değişime Direnç	Evet	186	3.07	.774	-1.88	.851
	Hayır	150	3.08	.708		
BY_ Fikir Önderliği	Evet	186	4.03	.708	2.751	.006*
	Hayır	150	3.79	.877		
BY_ Deneyime Açıklık	Evet	186	4.19	.586	3.346	.001*
	Hayır	150	3.92	.885		
BY_ Risk Alma	Evet	186	3.63	.913	-.071	.944
	Hayır	150	3.64	.850		
YBÖ_ Öğrenmeye İsteklilik	Evet	186	4.04	.611	1.619	.106
	Hayır	150	3.93	.701		
YBÖ_ Gelişime Açıklık	Evet	186	4.22	.589	2.877	.004*
	Hayır	150	4.00	.783		
BY-Toplam	Evet	186	3.73	.520	1.926	.055
	Hayır	150	3.61	.634		
YBÖ_ Toplam	Evet	186	4.13	.573	2.353	.019*
	Hayır	150	3.96	.718		

*p<0.05

Tablo 5’de görüldüğü üzere çalışmaya katılanların lisansüstü eğitim alma düşüncelerine yönelik bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin karşılaştırılmasında; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği (p=.006) ve deneyime açıklık (p=.001) alt boyutunda, yaşam boyu öğrenme eğilim ölçeğinin ise gelişime açıklık (p=.004) ve YBÖ toplam ölçek puanında (p=.019) anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Buna göre; fikir önderliği alt boyutunda evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.03±.708), hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =3.79±.877) oranla, deneyime açıklık alt boyutunda evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.19±.586), hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =3.92±.885) oranla daha yüksek bireysel yenilikçilik düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Diğer taraftan gelişime açıklık alt boyutunda evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.22±.589) hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =4.00±.783) oranla ve yaşam boyu öğrenme eğilimi toplam puanında evet cevabını veren katılımcıların (\bar{x} =4.13±.573), hayır cevabı veren katılımcılara (\bar{x} =3.96±.718) oranla daha yüksek yaşam boyu öğrenme eğilimine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 6

Katılımcıların Sınıflarına Göre Bireysel Yenilikçilik ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Sınıf	N	X	Ss.	F	P(sig.)	Post hoc (LSD)
BY_ Değişime Direnç	1.sınıf ¹	42	3.15	.533	2.174	.091	-
	2.sınıf ²	176	3.15	.769			
	3.sınıf ³	94	2.92	.789			
	4.sınıf ⁴	24	3.01	.628			
BY_ Fikir Önderliği	1.sınıf ¹	42	3.66	.996	4.671	.003*	2>1,4
	2.sınıf ²	176	4.04	.676			
	3.sınıf ³	94	3.89	.827			
	4.sınıf ⁴	24	3.56	.920			
BY_ Deneyime Açıklık	1.sınıf ¹	42	3.80	.853	5.168	.002*	2>1,4
	2.sınıf ²	176	4.22	.590			
	3.sınıf ³	94	3.97	.903			
	4.sınıf ⁴	24	3.91	.700			
BY_ Risk Alma	1.sınıf ¹	42	3.26	.945	3.475	.016*	1<2,3
	2.sınıf ²	176	3.73	.878			
	3.sınıf ³	94	3.65	.862			
	4.sınıf ⁴	24	3.54	.764			
YBÖ_ Öğrenmeye İsteklilik	1.sınıf ¹	42	3.83	.716	1.980	.117	-
	2.sınıf ²	176	4.03	.583			
	3.sınıf ³	94	4.04	.679			
	4.sınıf ⁴	24	3.79	.871			
YBÖ_ Gelişime Açıklık	1.sınıf ¹	42	3.80	.877	4.596	.004*	1<2,3
	2.sınıf ²	176	4.18	.607			
	3.sınıf ³	94	4.20	.637			
	4.sınıf ⁴	24	3.93	.912			
BY-Toplam	1.sınıf ¹	42	3.47	.607	5.248	.002*	2>1,3,4
	2.sınıf ²	176	3.78	.537			
	3.sınıf ³	94	3.61	.574			
	4.sınıf ⁴	24	3.50	.655			
YBÖ_ Toplam	1.sınıf ¹	42	3.82	.788	3.375	.019*	1<2,3
	2.sınıf ²	176	4.10	.564			
	3.sınıf ³	94	4.12	.632			
	4.sınıf ⁴	24	3.86	.867			

*p<0.05

Tablo 6’da görüldüğü üzere çalışmaya katılanların sınıflarına göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin karşılaştırılmasında; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği (p=.003), deneyime açıklık (p=.002), risk alma (p=0.16) alt boyutları ve ölçek toplam puanı (p=.002) ile yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin gelişime açıklık (p=.004) alt boyutu ve ölçek toplam puanında (p=.019) anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Yapılan çoklu karşılaştırma sonucunda fikir önderliği ve deneyime açıklık alt boyutunda 2. sınıf öğrencilerinin 1. ve 4. sınıf öğrencilerine oranla, risk alma, gelişime açıklık ve yaşam boyu öğrenme toplam puanında 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine oranla, bireysel yenilikçilik toplam puanında ise 2. sınıf öğrencilerinin 1. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine oranla anlamlı düzeyde yüksek puanlara sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 7

Katılımcıların Bölümlerine Göre Bireysel Yenilikçilik ve Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Bölüm	N	X	Ss.	F	P(sig.)	Posthoc (LSD)
BY_ Değişime Direnç	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	3.11	.644	.694	.556	-
	S.Yöneticiliği ²	72	3.01	.934			
	Antrenörlük ³	82	3.14	.719			
	Rekreasyon ⁴	70	3.00	.710			
BY_ Fikir Önderliği	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	3.98	.834	7.814	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	4.13	.491			
	Antrenörlük ³	82	3.98	.775			
	Rekreasyon ⁴	70	3.54	.895			
BY_ Deneyime Açıklık	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	4.09	.736	15.517	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	4.38	.468			
	Antrenörlük ³	82	4.18	.636			
	Rekreasyon ⁴	70	3.61	.891			
BY_ Risk Alma	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	3.53	.832	5.645	.001*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	3.86	.727			
	Antrenörlük ³	82	3.42	.900			
	Rekreasyon ⁴	70	3.37	1.002			
YBÖ_ Öğrenmeye İsteklilik	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	3.99	.663	7.107	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	4.18	.426			
	Antrenörlük ³	82	4.06	.752			
	Rekreasyon ⁴	70	3.71	.627			
YBÖ_ Gelişime Açıklık	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	4.09	.690	11.247	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	4.41	.443			
	Antrenörlük ³	82	4.19	.710			
	Rekreasyon ⁴	70	3.78	.731			
BY-Toplam	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	3.68	.538	9.862	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	3.84	.446			
	Antrenörlük ³	82	3.78	.569			
	Rekreasyon ⁴	70	3.38	.655			
YBÖ_ Toplam	Bed. Eğit. Ö. ¹	112	4.04	.657	9.844	.000*	4<1,2,3
	S.Yöneticiliği ²	72	4.30	.395			
	Antrenörlük ³	82	4.13	.701			
	Rekreasyon ⁴	70	3.74	.654			

*p<0.05

Tablo 7’de görüldüğü üzere çalışmaya katılanların bölümlerine göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin karşılaştırılmasında; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği (p=.000), deneyime açıklık (p=.000), risk alma (p=0.01) ve toplam puanı (p=.000) ile yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin öğrenmeye isteklilik (p=.000), gelişime açıklık (p=.000) ve toplam puanında (p=.000) anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yapılan çoklu karşılaştırma sonucunda fikir önderliği, deneyime açıklık, öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık, bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme ölçeği toplam puanında rekreasyon bölümü öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenliği, spor yöneticiliği ve antrenörlük bölümü öğrencilerine oranla anlamlı düzeyde daha düşük puanlara sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 8

Öğrencilerin Bireysel Yenilikçilik Düzeyleri ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişki

		Değişime Direnç	Fikir Önderliği	Deneyime Açıklık	Risk Alma	Bireysel Yenilikçilik Ölçeği Toplam
Öğrenmeye İsteklilik	r	.115*	.740**	.762**	.489**	.726**
	p	.036	.000	.000	.000	.000
	n	336	336	336	336	336
Gelişime Açıklık	r	.030	.695**	.757**	.448**	.666**
	p	.585	.000	.000	.000	.000
	n	336	336	336	336	336
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği Toplam	r	.074	.746**	.790**	.487**	.724**
	p	.176	.000	.000	.000	.000
	n	336	336	336	336	336

* $p < .05$; ** $p < .01$

Tablo 8 incelendiğinde, bireysel yenilikçilik düzeyleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde ($r = .72$; $p < .01$) manidar bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Ölçeklerin alt boyutları arasındaki ilişkilerden ise; öğrenmeye isteklilik ile fikir önderliği ($r = .74$; $p < .01$), deneyime açıklık ($r = .76$; $p < .01$), risk alma ($r = .49$; $p < .01$) ve bireysel yenilikçilik ölçeği toplamı ($r = .72$; $p < .01$) arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığından söz edilebilir. Gelişime açıklık alt boyutu ile fikir önderliği ($r = .69$; $p < .01$), deneyime açıklık ($r = .75$; $p < .01$), risk alma ($r = .44$; $p < .01$) ve bireysel yenilikçilik ölçeği toplamı ($r = .66$; $p < .01$) arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığından söz edilebilir. Yine yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeği ile fikir önderliği ($r = .74$; $p < .01$), deneyime açıklık ($r = .79$; $p < .01$), risk alma ($r = .48$; $p < .01$) arasında yüksek düzeyde bir ilişkinin varlığından söz edilebilir.

Tartışma ve Sonuç, Öneriler

Spor bilimleri fakültesinde eğitim gören öğrencilerin bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemek ve arasındaki ilişkilerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin karşılaştırılmasında; bireysel yenilikçilik ölçeğinin risk alma ($p = 0.47$) alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiş ve erkek katılımcıların kadın katılımcılara oranla daha yüksek bireysel yenilikçilik düzeyine sahip oldukları tespit edilmiştir. Yılmaz ve Beşkaya'nın (2018) yöneticiler üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçilik özellikleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Diğer taraftan cinsiyete göre yaşam boyu öğrenme eğilim ortalamaları arasında

kadın eğitim yöneticilerinin erkek eğitim yöneticilerine göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu görülmüştür. Yeğin (2017) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, öğrencilerin bireysel yenilikçilik özellikleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Kılıç (2015) öğretmenler üzerine yaptığı bir araştırmada, katılımcıların yaşam boyu öğrenme eğilimi puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Solmaz (2019) öğretmenler üzerine yaptığı bir araştırmada, cinsiyet değişkenine göre bireysel yenilikçilik özellikleri fikir önderliği ve risk alma alt boyutlarında erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek ortalamalara sahip oldukları görülmüştür. Yapılan çalışmalarda ortaya çıkan farklılığın nedeni olarak örneklem farklılıkları olduğu düşünülmektedir. Çalışmamızın risk alma alt boyutunda erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre anlamlı düzeyde yüksek puanlamalara sahip olmasının nedeni olarak erkek bireylerin karşılaşılan her olumsuz veya beklenmeyen olaylarda daha çok inisiyatif aldıkları düşünülebilir

Katılımcıların aktif spor yapma değişkenine göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin karşılaştırılmasında; yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık ve ölçek toplam puanında farklılık tespit edilmiş ve aktif spor yapan öğrencilerin spor yapmayan öğrencilere oranla anlamlı düzeyde daha yüksek ortalamalara sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Mülhim (2018) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, yaşam boyu öğrenme ölçeği puan ortalamalarında aktif spor yapma değişkenine göre puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını sonucuna ulaşılmıştır. Aktif spor yapan bireylerin gelişime açık oldukları ve gelişim için gereken tüm eğitim noktalarında sporun sağlayacağı katkılar nedeniyle daha fazla isteklilik gösterecekleri düşünülmektedir.

Katılımcıların lisansüstü eğitim alma düşüncelerine yönelik karşılaştırmada; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği ve deneyime açıklık alt boyutlarında, yaşam boyu öğrenme eğilim ölçeğinin ise gelişime açıklık ve ölçek toplam puanında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Lisans alma düşüncesine evet cevabını veren öğrencilerin hayır cevabı veren öğrencilere oranla daha yüksek ortalamalara sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayaz (2016) öğretmenler üzerine yaptığı bir araştırmada, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinde lisansüstü eğitim yapma isteğine göre, lisansüstü eğitim yapmak isteyen öğretmenlerin sıra ortalaması, lisansüstü eğitim yapmak istemeyen öğretmenlerin sıra ortalamasından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Coşkun (2009) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin lisansüstü çalışma yapmak isteyen öğrencilerin lehine daha yüksek bulunmuştur. Mülhim (2018) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, yaşam boyu öğrenme ölçeği puan ortalamalarında lisansüstü eğitim alma düşüncesine sahip öğrencilerin ortalamalarının hayır cevabı veren öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. İnsanların eğitim seviyeleri

artıkça olaylara, hayata karşı bakış açıları değişebilmektedir. Bu değişim ile hayat denilen olguya daha geniş bir perspektiften bakabilmelerine imkân sağlamaktadır. Hayata daha geniş perspektiften bakabilme ayrıcalığı bireylere gelişim ve deneyimlere karşı açık olma imkânı sağlayacağı düşünülmektedir.

Katılımcıların sınıf değişkenine göre karşılaştırmada; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği, deneyime açıklık, risk alma ve ölçek toplam puanı ile yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin gelişime açıklık ve ölçek toplam puanında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yapılan çoklu karşılaştırma sonucunda bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği ve deneyime açıklık alt boyutunda 2. sınıfta eğitim gören öğrencilerin 1. ve 4. sınıfta eğitim gören öğrencilere oranla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek ortalamalara sahip oldukları görülmüştür. Risk alma, gelişime açıklık ve YBÖ toplam puanında 1. sınıfta eğitim gören öğrencilerin 2. ve 3. sınıfta eğitim gören öğrencilere oranla istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek ortalamalara sahip oldukları görülmüştür. Yine bireysel yenilikçilik toplam puanında 2. sınıf öğrencilerinin 1.3. ve 4. sınıf öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek ortalamalara sahip oldukları görülmüştür. Bitkin (2012) öğretmen adayları üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçilik düzeylerinin sınıflara göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı, sınıf düzeyi arttıkça yenilikçilik düzeyinin de arttığına yönelik sonuç tespit etmiştir. Dilek ve Mansur (2017) yönetici adayları üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçilik boyutlarından yalnızca fikir önderliği boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu ve farklılığın birinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinden kaynaklandığı sonucuna ulaşmıştır. Yenice ve Yavaşoğlu (2018) öğretmen adayları üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçiliğin sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Yeğin (2017) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçilik düzeylerinin öğrencilerin buldukları sınıf düzeyine göre anlamlı bir farkın olmadığını sonucuna ulaşmıştır. Coşkun (2009) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, sınıf düzeyine göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenme ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını görülmüştür. Oran vd. (2020) öğretmen adayları üzerine yaptığı bir araştırmada, sınıf düzeyine göre öğrencilerin yaşam boyu öğrenme ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını sonucuna ulaşmıştır. Karahan ve Gedik (2021) üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, sınıf düzeyine göre öğrencilerin bireysel yenilikçilik ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını sonucuna ulaşmıştır. Sınıf değişkenine göre daha alt sınıf düzeylerinde yer alan katılımcıların ortalamalarının yüksek olduğu görülmekte ve bunun nedeni olarak daha alt sınıf düzeyine sahip katılımcıların yaşam boyu öğrenme noktasında daha istekli olabilecekleri ve bu noktada kendilerini geliştirebileceklerine dair inançlarının da daha yoğun olabileceği gösterilebilir.

Katılımcıların bölüm değişkenine göre karşılaştırmada; bireysel yenilikçilik ölçeğinin fikir önderliği, deneyime açıklık, risk alma ve ölçek toplam puanı ile yaşam boyu öğrenme eğilimi ölçeğinin öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık ve ölçek toplam puanında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Yapılan çoklu karşılaştırma sonucunda ise anlamlı farklılık çıkan tüm gruplarda rekreasyon bölümü öğrencilerinin diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilere oranla daha düşük puan ortalamalarına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Mülhim (2018) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri üzerine yaptığı bir araştırmada, bireysel yenilikçilik toplam puan ortalamalarında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde eğitim gören öğrencilerin ortalamaları rekreasyon bölümünde eğitim gören öğrencilerden anlamlı düzeyde farklı olduğu diğer taraftan yaşam boyu öğrenme eğilimi puan ortalamaları arasında bölüm değişkenine göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların demografik değişkenlere göre bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme düzeyleri puanlamalarına bakıldığında her bir değişkene göre farklı alt boyutta anlamlı düzeyde yüksek ortamlar görülmektedir. Aynı alanda yapılan çalışmalara bakıldığında farklı sonuçlar gözlemlenmektedir. Bunun nedeni olarak; değişkenler arasında örneklem grubundaki farklılık olduğu düşünülmektedir. Yaşam boyu öğrenme kavramı ile bireylerin gün geçtikçe yenilik noktasında daha çok kendilerine katkı sağlayabilecekleri ve bu noktada bireysel olarak kendilerini geliştirebilecekleri düşünülmektedir. Bu bağlamda şu öneriler sunulabilir; bireylere bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenmenin sağladığı katkılar ve faydalar hakkında önemli seminerler veya dersler verilebilir. Başka bölge, şehir ve üniversitelerde bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme düzeylerini ortaya koyacak çalışmalar yapılabilir. Çalışmamızın istatistik bölümünde bulunan anlamlı farklılıklara nelerin etken olduğu araştırılabilir. Örneklem grubunun daha geniş olduğu ve bireysel yenilikçilik ve yaşam boyu öğrenme kavramlarına ilişkin farklı demografik değişkenlere ait çalışmalar yapılabilir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 22/02/2022

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: E-70400699-000-2200059520

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tüm aşamalarında üç yazar da eşit katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

“Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır”.

Kaynakça

- Abukari, A. (2004, June). *Conceptualising lifelong learning: a reflection on lifelong learning* (pp.1-21), 1st international euredocs conference sciences: Transformations experienced by higher education and research institutions in European countries, Paris, France.
- Agarwal, R., ve Prasad, J. (1998). A conceptual and operational definition of personal innovativeness in the domain of information technology. *Information Systems Research*, 9(2), 204-224.
- Antikainen, A. (2001). Is life learning becoming a reality? The case of Finland from a comparative perspective. *European Journal of Education*, 36(3), 379-394.
- Aspin, N. D., ve Chapman, J. D. (2000). Lifelong learning: Concepts and conception. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 2-19.
- Axtell, C. M., Holman, D. J., Unsworth, K. L., Wall, T. D., Waterson, P. E., ve Harrington, E. (2000). Shopfloor innovation: Facilitating the suggestion and implementation of ideas. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 73(3), 265-285.
- Ayaz, C. (2016). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yaşam Boyu Öğrenme Ana Bilim Dalı.
- Bitkin, A. (2012), *Öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ile bilgi edinme becerileri arasındaki ilişki*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Şanlıurfa.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Data analysis handbook for social sciences. Statistics, research design SPSS applications and comments*. Pegem Publishing.
- Candy, P. C. (1991). *Self-Direction for lifelong learning. A comprehensive guide to theory and practice*. San Francisco CA: Jossey-Bass, 94, 104-1310.
- Chitiba, C. A. (2012). Lifelong learning challenges and opportunities for traditional universities. *Procedia-Social and Behavioural Sciences*, 46, 1943-1947.
- Christiansen, J. (2000), *Building the innovative organization: Management systems that encourage innovation*, London: Macmillan Business.
- Clark, T. (2005); Lifelong, life-wide or life sentence?. *Australian Journal of Adult Learning*, 45(1), 47-62.
- Cliath, B. A., Rialtais, O. D. F., Alliance, T. S., Laighean, S. T., Rialtais, F., ve Post-tráchtá, A. R. (2000). *Learning for life: White paper on adult education*. Stationery Office.
- Coşkun, Y.D. (2009). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü/ Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Çepni, S. (2010). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*, 5. Baskı, Trabzon.
- Dave, R. H. (1976). *Foundations of lifelong education: Studies in lifelong education*. Pergamon Press.
- De Jong, J. P., ve Den Hartog, D. N. (2008). Innovative work behavior: Measurement and validation. *EIM Business and Policy Research*, 8(1), 1-27.
- Demir B. S., ve Keleş, S. (2015). Yenilikçi kimdir? Öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(4), 106-118.
- Dilek, U., ve Mansur, F. (2017). Sağlık yönetici adaylarının bireysel-sosyal yenilikçilik ve proaktiflik özelliklerini belirlemeye yönelik bir araştırma. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (Special), 52.
- Dinevski, D., ve Dinevski, I. V. (2004). The concepts of university lifelong learning provision in Europe. *Transition Studies Review*, 11(3), 227-235.
- Flynn L. R., ve Goldsmith, R. E. (1993). Identifying innovators in consumer service markets, *The Service Industries Journal*, 13(3), 97-109.
- Gaymer, D. M. (2006). *Continuing education and lifelong learning trends*, In M. M., Helms (Ed.) *Encyclopedia of management* (5th ed.), (pp.128-131). Farmington Hills, Michigan, USA: Thomson Gale Publishing.
- Green, A. (2002). The many faces of lifelong learning: recent education policy trends in Europe. *Journal of Education Policy*, 17(6), 611-626.

- Gür-Erdoğan, D., ve Arsal, Z. (2016). The development of lifelong learning trends scale (LLLTS). *Sakarya University Journal of Education*, 6(1), 114-122.
- Handa, M., ve Gupta, N. (2009). Gender influence on the innovativeness of young urban Indian online shoppers. *Vision*, 13(2), 25-32.
- Hediye, U. ve Doğru, B. V. (2018). Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinin bireysel yenilikçilik özelliklerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(3), 23-32.
- Hirschman, E. C. (1980). Innovativeness, novelty seeking, and consumer creativity. *Journal of Consumer Research*, 7(3): 283-295.
- Hojat, M., Nasca, T. J., Erdmann, J. B., Frisby, A. J., Veloski, J. J., ve Gonnella, J. S. (2003). An operational measure of physician lifelong learning: its development, components and preliminary psychometric data. *Medical Teacher*, 25(4), 433-437.
- Holmes, A. (2002). *Lifelong learning*. Oxford: Capstone Publishing.
- Hurt, H. T., Joseph, K., ve Cook, C. D. (1977). Scale for the measurement of innovativeness. *Human Communication Research*, 4, 58-65.
- Işık, C., ve Türkmenadağ, T. (2016). Atatürk Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencilerinin bireysel yenilikçilik algılarının belirlenmesi. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1, 70-99.
- Jarvis, P. (2004). *Adult education and lifelong learning: Theory and practice*. London: Routledge Falmer.
- Karahan, M., ve Gedik, Y. (2021). Eğitim faaliyetlerinin üniversite öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyine etkisinin incelenmesi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(3), 661-682.
- Kılıç, H. (2015). *İlköğretim branş öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri (Denizli ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kılıçer, K. (2011). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri*. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kılıçer, K., ve Odabaşı, H. F. (2010). Individual innovativeness scale (IS): The study of adaptation to Turkish, validity and reliability. *Hacettepe University Journal of Education*, 38, 150-164.
- Koç, G. (2005). *Yaşam boyu öğrenme*. İçinde Ö. Demirel (Ed.), Eğitimde yeni yönelimler (s.213-226) Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Kolb, A. Y., ve Kolb, D. A. (2005). "Learning styles and learning spaces: Enhancing learning in higher education", *Academy of Management Learning and Education*, 4(2), 193-212.
- Korucu, A., ve Olpak, Y. (2015). Öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik özelliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi, *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1), 109-127.
- Lengrand, P. (1979) *Prospects of lifelong education*. In A. J. Cropley (ed.) *Lifelong Education: A Stocktaking* (Hamburg :VIE Monograph, No 8).
- Longworth, N., ve Davies, W. K. (1996). *Lifelong learning: New vision, new implications, new roles for people, organizations, nations and communities in the 21st century*. London: Kogan page Publishing (p.22).
- Lu, J., Yao, J. E., ve Yu, C. S. (2005). Personal innovativeness, social influences and adoption of wireless Internet services via mobile technology. *The Journal of Strategic Information Systems*, 14(3), 245-268.
- Maruyama, H. (2009). Lifelong learning for sustainable community development in a Japanese case. *Journal of Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 4(1), 5-18.
- Mülhim, M. A. (2018). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi: Bartın Üniversitesi örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Oran, M., Arıbaş, B., ve Işıklı, M. (2020). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi* 3(5), 87-98.
- Ormrod, J. E. (2013). *Öğrenme psikolojisi*. (M. Baloğlu, çev.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Parlar, H., ve Cansoy, R. (2017). *Öğretmenlerin bireysel yenilikçilik gösterme düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi*. 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi Kitabı, Antalya: Pegem Akademi.
- Rogers, E. M. (2002). Diffusion of preventive innovations. *Addictive Behaviors*, 27(6), 989-993.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of Innovations*. New York, NY: Free Press.

- Rogers, E. M. (2005). Evaluation of diffusion of innovation, *International Encyclopedia of the Social- Behavioural Sciences*. ISBN:0-08-043076-7, 4982-4986.
- Şahin, Ü., Sarıtaş, E., ve Çatalbaş, G. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 48, 374-389.
- Scott, S. G., ve Bruce, R. A. (1994). Determinants of innovative behavior: a path model of individual innovation in the workplace. *Academy of Management Journal*, 37 (3), 580-607.
- Solmaz, İ. (2019). Öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile teknopedagojik eğitim yeterlikleri arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tabachnick, B. G., ve Fidel, L. S. (2015). *Using multivariate statistics.*, (Baloğlu, M., Çev. Ed.). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Terry, W. S. (2018). *Öğrenme ve bellek: temel ilkeler, süreçler ve işlemler*. Ankara: Anı Yayınları.
- Van Braak, J. (2001). Individual characteristics influencing teachers' class use of computers. *Journal of Educational Computing Research*, 25(2), 141-157.
- West, M. A., ve Farr J. L. (1990). *Innovation and creativity at work: psychological and organizational strategies*. Chichester, UK: John Wiley.
- Yamat, H., Ismail A., ve Alias. A. (2007). English language skills for lifelong learning: a question of acquisition or learning? in *Proceedings of International Conference on Lifelong Learning*, Bangi: Faculty of Education, University Kebangsaan Malaysia Press.
- Yeğin, H. İ. (2017). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(4), 239-262.
- Yenice, N., ve Yavaşoğlu, N. (2018). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ile bireysel yaratıcılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 14(2), 107-128.
- Yılmaz, R., ve Beşkaya, Y. M. (2018). Eğitim yöneticilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 51(1), 159-181.
- Yuan, F., ve Woodman, R.W. (2010). Innovative behavior in the workplace: the role of performance and image outcome expectations, *Academic Management Journal*, 53(2),323-342.

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) ile lisanslanmıştır.